

Maandag 30 oktober 1916 – ochtendeditie

Herdenking van de slag aan de IJzer.

Havre, 29 oktober. Tijdens de plechtigheid tot herdenking van de slag aan de IJzer te St. Adresse was de hemel bewolkt, maar het regende niet. De gehele stad was getooid met de Belgische kleuren en die der bondgenoten.

Om 10 uur kwamen het vaandel en de muziek van het 12^e Belgische linieregiment, die zich voor Diksmuide met roem overdekt hadden. De menigte juichte de krijgshaftige houding van het escorte uitbundig toe.

De muziek stelde zich met het vaandel voor het ministerie van oorlog op, geflankeerd door Belgische gendarmen en de zeesoldaten van admiraal Ronarch. De Belgische gewonden kregen een plaats achter het kordon der troepen. Alle leden van de regering en het corps diplomatique, benevens de Franse minister van marine Lacaze waren aanwezig. Ook werd Wentsje, gezant van Servië, opgemerkt. Generaal Jungbluth vertegenwoordigde de koning.

Het vaandel werd ontplooid en generaal Wielemans, chef van de Belgische generale staf, omringd door de generaals Meiser, Servais, de Grunne en admiraal Varney, bracht het saluut, onder de kreten: Leve België! Leve de koning! Leve Frankrijk! Leve onze dappere kameraden van Diksmuide! Op dit ogenblik drukte generaal Meiser het vaandel aan de lippen, terwijl de muziek de Brabançonne, de Marseillaise en de Sambre et Meuse liet horen. Het voorbijtrekken geschiedde onder een onbeschrijflijke geestdrift.

Havre, 20 oktober. Om 3 uur had de herdenking van de slag aan de IJzer in de grote schouwburg plaats. Er was een schilderachtig publiek van Belgische soldaten en aan de IJzer verminkten, van Franse en

Engelse soldaten en mariniers. Schollaert presideerde, omringd door Lacaze, de Franse gezant, admiraal Varney, de prefect van de Seine, de burgemeester van Havre, de Engelse gezant, generaal Wielemans en alle Belgische ministers.

Schollaert bracht in herinnering, dat er aan de IJzer 11.000 Belgen gesneuveld en 9.000 gewond zijn. De Broqueville las een telegram voor van de Belgische geïnterneerden in het kamp te Zwolle, volgens hetwelk officieren, onderofficieren en soldaten er prijs op stelden, zich van ganser harte te verenigen met de herdenking van de roemrijke daden der helden van de IJzer, aan wie zij hun hulde brachten, terwijl zij de doden eerbiedig gedachten.

De minister-president sprak in het Frans en daarop in het Vlaams een schitterende redevoering uit, waarin de roem van de helden van de IJzer werd verheerlijkt. België had verenigd de opgedrongen oorlog aanvaard en het zou de wapens niet neerleggen, voordat het zijn doden had gewroken en met de bondgenoten de overwinning had verzekerd.

Admiraal Lacaze heeft zich daarbij aangesloten en gezegd, dat na Luik, waarvan de wereldgeschiedenis zou blijven gewagen als van een roemrijk symbool, het Belgische leger zich op de IJzer, uw Marne, zo zegde hij, teruggetrokken heeft, om met zijn mariniers de schoonste heldhaftigheid aan de dag te leggen.

Schollaert zegde bij de sluiting: De roem van de mariniers is onverbreekbaar aan die der Belgische soldaten verbonden.

De muziek van het 13^e linieregiment speelde de volksliederen van België en zijn bondgenoten. De geestdrift was onbeschrijflijk.

Parijs, 20 oktober. De bladen herdenken de dag, waarop een handvol Belgische soldaten en Franse mariniers wonderen hebben verricht,

door vier Duitse legerkorpsen, op weg naar Calais, tegen te houden op een lijn, die nooit meer is overschreden, en op die wijze nog voldoende Belgisch gebied te behouden, om er de vaandels te planten.

De paus en de Belgische kinderen.

Rome, 29 oktober. De paus heeft een apostolische brief gericht tot kardinaal Gibbons, aartsbisschop van Baltimore, waarin aan de geestelijkheid en de geloofsgenoten in Amerika warm wordt aanbevolen het plan te ondersteunen, aan de goedkeuring van de paus onderworpen door Hoover, voorzitter van het Amerikaans ondersteuningscomité voor België, om de Belgische kinderen van meer voedsel te voorzien. De pauselijke brief schildert de vreselijke toestand van de Belgische kinderen en dringt er bij de Amerikanen op aan, om hen te hulp te komen. De paus zegt, dat hijzelf een onderzoek heeft ingesteld naar de beste middelen om hun lijden te verzachten, toen Hoover's voorstel op het meest gelegen ogenblik kwam. Tenslotte wordt medegedeeld, dat de paus de lijst van intekeningen zal openen, om de Belgische kinderen een dagelijkse extra maaltijd te verschaffen en hen te behoeden voor verhongering, toring, Engelse ziekte en andere door onvoldoende voeding veroorzaakte kwalen. De paus doet de aartsbisschop met dat doel 10.000 frank toekomen. Hij betreurt, wegens de financiële toestand van de heilige stoel, op het ogenblik niet meer te kunnen doen.

Maandag 30 oktober 1916 – avondeditie

De aanval op de luchtschiploodsen van Brussel.

Keulen, 30 oktober. De Koelnische Zeitung ontvangt een (officieus) telegram uit Berlijn, waarin staat:

Het draadloze bericht uit Lyon zegt, dat volgens een officieus bericht van het Journal du Havre bij de aanval, die de Engelse vliegers einde september 1916 op de luchtschiploodsen bij Brussel hebben gedaan, een zeker aantal burgers is gedood of gewond, dat dat echter geenszins door de bommen van de Engelse vliegers is geschied, maar door de projectielen van de Duitse afweerkanonnen. De beschuldiging is naïef en belachelijk. Er wordt nog bij beweerd, dat de Belgische regering de bewijsstukken in handen heeft, in de vorm van brokstukken van die projectielen, die de 27^e zijn opgeraapt. Nu weet iedereen, dat men overal waar gevochten wordt of is, stukken van Duitse granaatkartetsen bij duizenden kan oprapen, en dat het vanzelf spreekt, dat bij een hevige beschieting van vliegers, mensen ongelukken kunnen krijgen door de fragmenten van de projectielen. Bij de vliegeraanval van de 29^e september zijn 7 Belgen gedood en 10 gewond. In de buurt waar dit gebeurde heeft men brokstukken van vliegerbommen gevonden.

In het officiële Belgische wekelijks overzicht van de krijgsverrichtingen van 22 tot 28 oktober wordt gezegd:

Gedurende de afgelopen week hebben de artillerie en ons loopgraafgeschut de vijandelijke werken te noorden van Diksmuide (in de streek van Beerst Blote) gebombardeerd.

Op het overige deel van het front afwisselend geschutvuur en in de streek van Boezinge tamelijk hevige handgranaatgevechten.